

En ny alliance vil lade folket bestemme folkeafstemninger

30. maj 2015, Information, Sektion 1, Side 9, Kim Kristensen..., 873 ord, Id: e50e1106

Enhedslisten, Alternativet, Dansk Folkeparti og **Liberal Alliance** foreslår, at vælgerne via underskriftindsamlinger kan få et spørgsmål til folkeafstemning. Regeringspartierne er afvisende, men valgforsker kalder det en god idé.

Fremover skal det ikke bare være politikerne, som bestemmer, hvad der skal til folkeafstemning.

Folket skal også selv kunne bestemme det, foreslår Enhedslisten, Alternativet, Dansk Folkeparti og **Liberal Alliance**.

Enhedslisten foreslår nemlig som en del af et forsøg på at styrke demokratiet, at vælgerne via underskriftsindsamlinger får mulighed for at sende emner til folkeafstemning.

»Det er et ønske om at få mere demokrati om nogle af de større politiske beslutninger,« siger Enhedslistens retspolitiske ordfører, Pernille Skipper, og henviser til, at denne mulighed eksisterer både i Schweiz og en række amerikanske delstater.

»Det er klart, at der kan være nogle begrænsninger - hvilke emner kan og skal sendes til afstemning og hvor mange underskrifter kræver det - men det er en spændende tanke. Senest samlede kampagnen mod salget af DONG utrolig mange underskrifter, uden at det førte til et stop for salget, ligesom EU's bankunion heller ikke kommer til afstemning. Vi siger ikke, at det er uproblematisk, men der er gode takter i, at man som befolkning også kan få indflydelse mellem valgene,« siger Pernille Skipper.

Forslaget støttes af Dansk Folkepartis gruppeformand, Peter Skaarup: »Det er da et supergodt forslag med den slags initiativer, hvor en procentdel af borgerne kan få et spørgsmål til afstemning. Den slags folkeafstemninger kan laves både lokalt og landsdækkende, og det kan vi kun støtte.« I dag er det alene en tredjedel af Folketingets medlemmer - eller mindst 60 mandater - der kan beslutte at kræve at, et lovforslag sendes til folkeafstemning. En mulighed de fire partier allerede nu truer med at benytte i spørgsmålet om bankunionen, hvis de opnår det tilstrækkelige antal stemmer efter folketingsvalget. En mulighed mindretallet kun har benyttet en enkelt gang: I 1963 hvor Venstre og Konservative krævede en folkeafstemning om de såkaldte

jordlove.

Demokratisk nødbremse

Liberal Alliances gruppeformand, Simon Ammitzbøll, kalder det en »demokratisk nødbremse«, at vælgerne også får denne mulighed.

Enten i form af en såkaldt folkebegæring, hvor det er lovforslaget, et antal kan sende til folkeafstemning.

Eller i form af et såkaldt folkeinitiativ, hvor en antal vælgere kan sende et givent spørgsmål til afstemning.

»For eksempel afsløre diskussionen om offentlighedsloven, at der kan være brug for sådanne folkeafstemninger.

Et flertal af partierne gik til valg på kravet om åbenhed for efterfølgende at gøre det modsatte. Der ville det have været godt, hvis befolkningen kunne have trukket i nødbremsen ved en folkeafstemning,« siger **Liberal** Alliances gruppeformand.

Alternativets formand, Uffe Elbæk, er enig: »På demokratispørgsmålene er der en ny skillelinje i Folketinget mellem de nye og gamle partier.« De to gamle regeringspartier, Socialdemokraterne og Radikale Venstre, er da også afvisende over for forslaget.

»Når man siger ja til at give en regering ansvaret, så siger man også samtidig ja til, at man tror på, at denne også er i stand til at vurdere, om der behov for at spørge befolkningen ved en folkeafstemning eller ved at udskrive et valg før tiden,« sige Leif Lahn, Socialdemokraternes gruppeformand.

Folkets røst

Radikales gruppeformand, Camilla Hersom, kalder det et spørgsmål, som vil dele »den socialliberale sjæl« herunder hendes eget parti.

Selv er hun ikke tilhænger af flere folkeafstemninger, fordi politiske beslutninger altid skal ses i en bredere sammenhæng.

»Der er den udfordring i politik, at når man præsenterer noget nyt - for eksempel reformer - så vil det i sagens natur få mange til at spørge, hvad det betyder for dem

selv. En usikkerhed som vil få mange til at stemme nej frem for ja, fordi de ved, hvad de har, men ikke hvad de får. Når Danmark er så rigt et land skyldes det også, at vi har taget en række rettidige beslutninger, som jeg tvivler på, at vi ville have fået opbakning til, hvis de var kommet til folkeafstemning,« siger Camilla Hersom.

Professor emeritus ved Aarhus Universitet, Palle Svensson, har tidligere i bogen Folkets Røst gjort sig til talsmand for, at denne røst styrkes ved flere folkeafstemninger.

»I øjeblikket kan Folketinget jo vedtage noget, og så går det i glemmebogen til det næste valg.

Eller du er tvunget til købe en samlet pakke af partier på valgdagen.

Endelig kan der opstå spørgsmål i løbet af valgperioden, som partierne ikke forholdt sig til under valgkampen og vælgerne derfor heller ikke har taget stilling til,« siger Palle Svensson.

kik@information.dk

Fakta: FAKTA

Enhedslisten kommer i et ny politisk udspil med en række forslag, som skal styrke demokratiet i form af et styrket Folketinget og øget åbenhed.

Ud over at Liste Ø foreslår flere folkeafstemninger, ønsker partiet bl. a. også: En revision af offentlighedsloven, så det bliver muligt igen at få aktindsigt i ministres kalendere, ministerbetjeningen samt dokumenter udvekslet mellem ministerier og folketingsmedlemmer.

Et obligatorisk lobbyregister, hvor folketingsmedlemmer skal opgive, hvilke virksomheder interesseorganisationer og andre lobbyister, de mødes med.

En større åbenhed om støtten til partierne, så der kommer indsigt i alle beløbene, der gives - og hvem, der er giverne.

En afskaffelse af det såkaldte 'nødløgn' som juridisk begreb og sikring af, at embedsmænd kan sige fra over for ulovlige ordrer.

En ekstra bevilling til Folketinget til ansættelse af eksperter, som kan hjælpe folketingsmedlemmerne til at udrede komplicerede juridiske og økonomiske og andre

spørgsmål.

En oprettelse af hurtigtarbejdende såkaldte parlamentariske undersøgelsesudvalg, som et mindretal i Folketinget kan kræve nedsat.

Et ophør med dispensation fra høringsfrister på behandlingen af lovforslag.